

ἅπαξ τοῦ ὀρθοῦ, δὲν τὸ ἀνέτρεπον πάλιν καὶ δὲν τὸ ἐπισκοπίζον· διότι ἡ ἀνθρωπότης ἔχει ἀνάγκην θετικοῦ τινος, παραδιδόμενου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, καὶ καλὸν θὰ ἦτο, ἐὰν τὸ θετικὸν τοῦτο ἦτο συγχρόνως καὶ ὀρθὸν καὶ ἀληθές. — Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐμποροῦν νὰ ἡσυχάσουν καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἡ σύγχυσις ἐπέρχεται μετὰ τὴν γαλήνην. Τώρα ἀνακινουοῦσι τὴν Πεντάτευχον τοῦ Μωϋσέως καί, ὡς ἀπεδείχθη, ἡ κριτικὴ ἐπὶνεγκε τὴν μεγαλειτέραν βλάβην ἐν τοῖς θρησκευτικοῖς ζητήμασι· διότι ἐνταῦθα τὰ πάντα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τῆς πίστεως, τὴν ὁποίαν ἅπαξ ἀπωλέσαντες, οὐδέποτε πλέον δυνάμεθα νὰ ἐπανακτήσωμεν.“

„Ὡμιλήσαμεν περὶ θρησκευτικῶν πραγμάτων καὶ περὶ τῆς καταχρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἀκατανόητον καὶ ἀχώρητον ὃν οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζονται ὡς ἂν νὰ ἦτο ὅμοιον πρὸς αὐτοὺς. Διότι ἄλλως δὲν θὰ ἔλεγον „εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ“ „μὰ τὸν Θεόν“ κτλ. Εἰς αὐτοὺς καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς κληρικούς, οἱ ὁποῖοι καθ' ἑκάστην τὸν ἔχουν εἰς τὸ στόμα των, τὸ ὄνομα τοῦ γίνεται κενὴ φράσις, ἀσήμαντον ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἀναφέρουσι χωρὶς οὐδὲν νὰ συλλογίζονται. Ἀλλ' ἐὰν συνηθάνοντο τὸ μεγαλεῖόν του, ἤθελον σιωπῆσαι καὶ ἐκ σεβασμοῦ δὲν ἤθελον τολμήσει νὰ τὸν ὀνομάσῃ.“

„Ἀλλως ἡ φύσις καὶ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι ὅλοι φέρομεν ἐντὸς ἡμῶν τὸ θεῖον, ὥστε μᾶς συγκρατεῖ καὶ ζῶμεν ἐν αὐτῷ καὶ εἴμεθα καὶ ὑπάρχομεν κατὰ τοὺς αἰωνίους νέμους καὶ ἀσχοῦμεν αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ ἀσκοῦνται ἐφ' ἡμῶν, ἀδιάφορον ἂν τοὺς ἀναγνωρίζωμεν ἢ ὄχι. Τρώγει δὲ μετ' ὀρέξεως τὸ παιδίον τὸ γλύκισμα χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι προσέρχεται ἀπὸ τοῦ ἄρτοποιοῦ, καὶ ὁ στρουθὸς τρώγει τὸ κεράσιον χωρὶς νὰ συλλογίζεται πῶς ὠρίμασε.“

„Ὁ λόγος ἡμῶν ἦλθεν εἰς τὸ ζήτημα περὶ τῶν θείων

ἐνεργειῶν εἰς τὸν παρόντα κόσμον, ἐν ᾧ ζῶμεν.“ — „Ἀκούοντες τοὺς λόγους τῶν ἀνθρώπων, εἶπεν ὁ Γκαίτε, ἔπρεπε σχεδὸν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι, κατὰ τὴν ιδέαν των, ὁ Θεὸς ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐνήργησε διὰ τῶν ὀλίγων ἐκείνων Ἰουδαίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀπεσύρθη εἰς τὰ ἴδια καὶ ὁ ἄνθρωπος τῶρα ἀφῆθη ἐλεύθερος καὶ ὀφείλει νὰ ζήσῃ ἀνευ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς καθημερινῆς καὶ ἀοράτου αὐτοῦ πνοῆς. Καὶ εἰς τὰ θρησκευτικὰ μὲν καὶ ἠθικὰ πράγματα παραδέχονται ἀκόμη θείαν τινὰ ἐπενέργειαν, ἀλλ' ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ τέχνῃ πιστεύουσιν, ὅτι τὰ πάντα εἶνε γῆϊνα καὶ προϊόντα καθαρῶς ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Ἀλλ' ἂς παρουσιασθῇ ὅμως ὅστις θέλει καὶ ἂς δοκιμάσῃ μετ' ἀνθρωπίνης θελήσεως καὶ ἀνθρωπίνων δυνάμεων νὰ παραγάγῃ τι, ἄξιον νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰ δημιουργήματα τοῦ Μόζαρι, τοῦ Ραφαήλ, τοῦ Σαίξπηρου. Πολὺ καλὰ γνωρίζω, ὅτι οἱ τρεῖς οὗτοι εὐπατριδαὶ δὲν εἶνε καὶ οἱ μόνοι καὶ ὅτι εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς τέχνης πολυάριθμα συνειργάσθησαν ἔξοχα πνεύματα, τὰ ὁποῖα παρήγαγον ἐπίσης τέλεια προϊόντα, ὅπως καὶ οἱ τρεῖς ἀνωτέρω μνημονευθέντες. Ἀλλὰ πάντες οἱ νόες οὗτοι ἦσαν ἀνώτεροι τῆς συνήθους τῶν ἀνθρώπων φύσεως καὶ ἅπαντες ἦσαν ἐξ Ἰσου ἐμπνευσμένοι ὑπὸ τοῦ θείου πνεύματος. — Μετὰ τὰς 6 ἡμέρας τῆς δημιουργίας, ὁ Θεὸς δὲν ἡσύχασεν, ἀλλ' ἐργάζεται ἀκόμη, ὅπως καὶ κατὰ τὴν πρώτην. Τὸ νὰ συνθέσῃ τὸν ἄξιστον τοῦτον κόσμον ἐξ ἀπλῶν στοιχείων καὶ νὰ θέσῃ αὐτὸν εἰς κίνησιν ἐμπροσθεν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου θὰ ἦτο πολὺ εὐκόλος εἰς αὐτὸν παιδιά, ἐὰν δὲν εἶχε τὸ σχέδιον ἐπὶ τῆς ὕλικῆς ταύτης βάσεως νὰ ἰδρῇ ἐν φωτῶριον τοῦ κόσμου τῶν πνευμάτων. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται εἰς τελειοτέρας φύσεις, ὅπως δι' αὐτῶν διαπαιδαγωγῇ τὰς ταπεινοτέρας.

E. M.

ΦΥΛΛΙΔΑΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΩ.

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

(συνέχεια).

„ὦ, καὶ νὰ μὴν τὸν συλλογισθῶ!“

„Γνωρίζεις“, ὑπέλαβεν ὁ Φιλοκλῆς, „ὅτι προσέλαβον τὸν Φυλλίδα, ὅταν ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ τὸν ἀνέθρεψα παρ' ἐμοί. Αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως μὲ κατέστησαν συγχρόνως καὶ κηδεμόνα τοῦ παιδός, καὶ μέχρι σήμερον διεχειρίσθη τὴν περιουσίαν του. Δὲν ἦτο σπουδαία, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του δὲν ἡλαττώθη.“

„Αὐτὸ τὸ πιστεύω· ἦτο δεύτερος πατήρ δι' αὐτόν.“

„Καὶ αὐτὸς ἦτο ἀδελφὸς διὰ τὴν κόρην μου. Μαζὶ ἐμεγάλωσαν καὶ συνεδέθησαν ὁμοῦ στενότερα χωρὶς νὰ τὸ ξέουρον. Τροχάχιστον ἡ Χαριτῶ δὲν θὰ ἔχῃ ἀπολύτως καμμίαν ιδέαν, τί εἶνε πρὸς αὐτὴν ὁ Φυλλίδας. Θὰ ἦτο ὅμως πολὺ σκληρὸν ν' ἀποσπάσῃ τις αὐτὰς τὰς δύο καρδιάς ἀπ' ἀλλήλων. Ἀλλως τε ὁ Φυλλίδας εἶνε καλὸς καὶ εὐγενὴς ἄνθρωπος καὶ κατέστη ἄξιος τῆς πρὸς αὐτὸν στοργῆς μας. Τὸν γνωρίζω καθὼς τὸν ἴδιον ἑαυτόν μου καὶ εἶμαι πεπεισμένος μετὰ τῆς γυναικὸς μου, ὅτι ἡ κόρη μας θὰ εὐτυχῇ μαζὶ τοῦ.“

„Πιστεύω νὰ ἔγινε καὶ ὠραίος ἀνὴρ. Ὅτε τὸν εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ Σου κατὰ τὴν τελευταίαν φοράν, ἦτο ἀκόμη τότε ἀνῆλικος νεανίας· ἦτον ὅμως ὠραίος καὶ παρεῖχεν ἐλ-

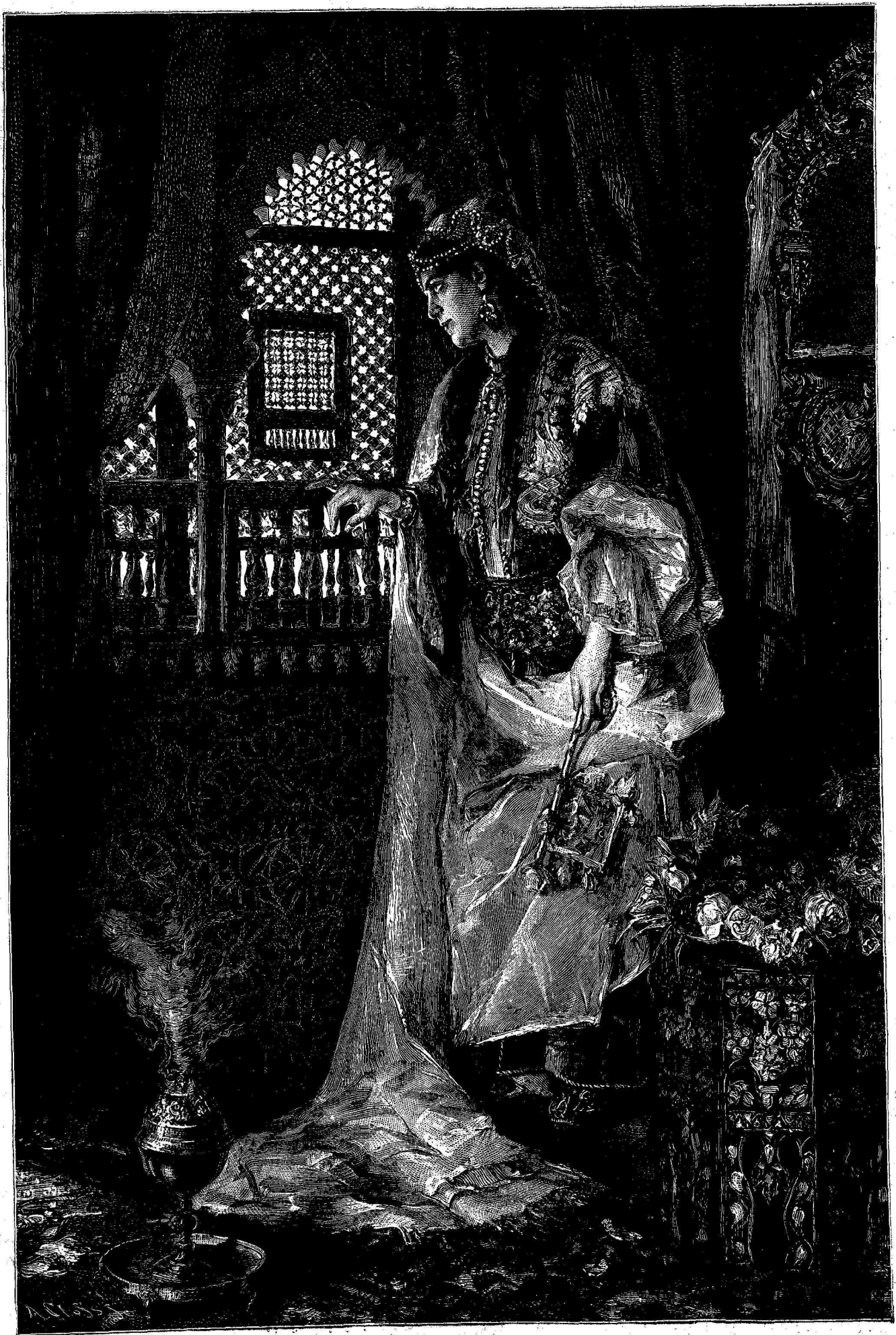
πίδας, ὅτι θ' ἀποβῇ λαμπρὸς ἀνὴρ. Μὲ εἶχεν ἀρέσει ἐξαιρετικῶς. Εὐφύης τὸ πνεῦμα καὶ εἰλικρινὴς τὴν καρδίαν, πεπαιδευμένος καὶ σεμνός, ὅλα καθὼς πρέπει εἰς ἕνα νέον. Ἀλλὰ ποῦ εἶνε τώρα; Χθὲς καὶ σήμερον δὲν τὸν εἶδον ἀκόμη.“

„Ἀπὸ δύο ἐτῶν μένει ἐν Ἀθήναις, διὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὴν παιδευσίν του. Αἱ Ἀθηναὶ εἶνε πάντοτε τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτήριον τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης. Αὐρίον ἀκριβῶς θὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, πιστεύω, θὰ μείνῃ πάντοτε πλησίον μας.“

„Καὶ γνωρίζεις ἤδη ἄρα γε τὴν εὐτυχίαν του;“

„Δὲν ἔτυχεν ἀκόμη μέχρι τοῦδε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ πράγματος, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι ἤρχισεν ἤδη ὁ ἴδιος νὰ κατανοῇ τοὺς πόθους του. Ἡ κόρη μου ὅμως φαίνεται ἀπ' ἐναντίας, ὅσον καὶ ἂν ἦνε ἀφωσιωμένη εἰς αὐτόν, ὅτι δὲν ἐτόλμησεν ἀκόμη νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς. Ἀλλ' αὕτη ἡ ὑπόθεσις θὰ διαλευκανθῇ εὐθὺς μετὰ τὴν αὐρινὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Φυλλίδα.“

Οἱ δύο φίλοι ἐφθασαν εἰς τὴν μικρὰν θύραν τοῦ κήπου, ὅστις περιέβαλλε τὴν οἰκίαν τοῦ Φιλοκλέους. Εἰςῆλθον καὶ διὰ δρομίσκου, τὸν ὁποῖον ἐσκίαζον κλήματα, διηυδύνθησαν εἰς τὴν αἵθουσαν τοῦ ἐστιατορίου.

Η ΓΥΝΗ ΕΝ ΜΑΡΟΚΚΟ.

II.

Καθ' ὃν χρόνον ο Φιλοκλῆς ἀνέβαινε μετὰ τοῦ ξένου του εἰς τὸν Πετραχόν, ἡ Χαριτῶ καὶ ἡ τροφὸς αὐτῆς Εὐτυχὶς ἐκάθηντο ἐν τινὶ τοῖ παρὰ τὴν οἰκίαν κειμένου κήπου ἀναδενδράδι καὶ ἐπλεον στεφάνους, δι' ὧν ἤθελον κοσμήσει τὸν οἶκον ἐπὶ τῇ δεξιῳσί τοῦ ἐπανερχομένου Φυλλίδα. Οἱ μεγαλειότεροι ἐκ τῶν στεφάνων τούτων εἶχον παραγγελην παρὰ τινὶ ἀνθοκόμῳ τῆς πόλεως, διότι καὶ ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ὑπῆρχον τοιαῦτα καταστήματα ὡς ἐκ τῆς ἐκτάκτως μεγάλης κατὰ τὴν ἀρχαιότητα χρήσεως τῶν ἐξ ἀνθέων στεφάνων εἰς τε χαρμωσύνους καὶ πενθίμους περιστάσεις. Κηπουρὸς τις ἔφερεν αὐταῖς δύο μεγάλα κάνιστρα πλήρη ἀνθέων καὶ μάλιστα ρόδων εἰς τὴν ἀναδενδράδα, ἤρχισαν δὲ ἡ παρθένος καὶ ἡ τροφὸς μετὰ ζήλου τὴν ἐργασίαν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ λείψῃ καὶ ζωηρὰ συνομιλία.

„Θέλω πάντοτε νὰ λέγω“, εἶπεν ἡ τροφός, „πόσον χαίρουμαι ποῦ ἔρχεται πάλιν εἰς τὸ σπίτι μας ὁ ἀγαπημένος Φυλλίδας μας. Ἦτο πάντοτε περιποιητικὸς καὶ καλός. Δὲν χαιρεσαι καὶ Σὺ, Χαριτῶ μου, πάρα πολύ.“

„Καὶ πῶς ἔμπορῶσα νὰ μὴ χαρῶ! Ὅσον ἀδελφός μου ἦτον ἐκεῖνος καὶ συνείδησα μὲ τὴν συντροφίαν τοῦ ἁφύτου ἐγνώρισα τὸν ἑαυτὸν μου. Ἀχ, πόσον μεγάλα ἦσαν δι' ἐμὲ αὐτὰ τὰ δύο χρόνια! Τὸ σπίτι μας, ἀν καὶ γεμάτο ἀνθρώπους, μὲ φαίνονταν ἄδειο.“

„Αἶ, αὐρίον πλέον θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ μείνῃ τοῦ λοιποῦ ὅλο κοντά μας. Τί λέγεις, Χαριτῶ, θὰ μποροῦσες ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσης χωρὶς τὸν Φυλλίδαν;“

Ἡ Χαριτῶ ἠτένισεν ἐπὶ μακρὸν ἐμπροσθέν της, ὡσεὶ θέλουσα τὴν καρδίαν της νὰ ἐρωτήσῃ, καὶ τέλος εἶπε μετὰ σπουδῆς καὶ μετὰ τινος ἡθικοῦ ἐρεθισμοῦ: „Ὅχι! δὲν εἶνε αὐτὸ δυνατόν! Ὁ Φυλλίδας πρέπει νὰ μείνῃ κοντά μας, καὶ θὰ μείνῃ!“

„Ἀλλά, παιδάκι μου“, ὑπέλαβεν ἡ Εὐτυχὶς, „ὅταν θὰ πάρῃ μιὰ γυναῖκα; Θὰ ἔλθῃ βέβαια καὶ αὐτὸ μὲ τὸν καιρὸν του.“

„Ὅχι, ὄχι, καλὴ μου Εὐτυχὶς, αὐτὸ μὴν τὸ λές! Ἐκεῖνος δὲν θὰ πανδρευθῇ, δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ, θὰ μείνῃ πάντοτε καὶ θὰ ἦναι μεσ' ἑστὸ σπίτι ὁ καλός μου ὁ ἀδελφός.“

„Ἡσύχασε, κορίτσι μου“, εἶπε τότε ἡ Εὐτυχὶς, „ὅτι Σὲ λέγω, εἶνε χωρατᾶς. Ὁ Φυλλίδας μας δὲν θὰ πάρῃ ἄλλην γυναῖκα παρὰ Ἑσένα.“

„Μὴν λές τέτοια πράγματα, καὶ μὲν Εὐτυχὶς!“ ἐφώνησεν ἡ Χαριτῶ ὡσεὶ ἠγανακτημένη· ἀλλ' ἡ Εὐτυχὶς ἤξευρεν, ὅτι ὁ θυμὸς τῆς παρθένου δὲν προήρχετο ἐκ τῆς καρδίας.

„Ὅπως καὶ ἂν ἦνε“, εἶπε μετὰ μικρόν, „πολύ εὐχαριστήθηκα, ὅτι ὁ πατέρας Σου δὲν ἔδωκε τὸν λόγον του εἰς αὐτὸν τὸν Θράσυλλον ἀπὸ τὴν Ἑλάτειαν. Καὶ αὐτὸς βέβαια εἶνε ἕνας καμαρωμένος καὶ ὠραῖος νέος, καὶ πλούσιος μάλιστα· δὲν μ' ἀρέσει διόλου ὁμῶς. Ἐκεῖνα τὰ κατὰμαυρα τὰ μάτια του δὲν Σε λένε τίποτε καλόν. Naί, εἶνε σύγγενικός καὶ ἔμπορῃ πολύ καταδεκτικὸς νὰ φανῇ. Ὅταν, ποῦ λές, τῆς πρὸ ἁλλῶς ἤμασταν ἑστὸν Ὁρχομενόν, ἑστὴν ἑορτὴν τῶν Χαριτησίων, καὶ ἔσπερνες Σὺ τὸν χορὸν μὲ τὰ ὠραιότερα κορίτσια τοῦ ἐμπρός ἑστὴν πλατείαν Ναοῦ, ἦλθεν ὁ κύρ Θράσυλλος ἔξαφνα καὶ ἀγάγια κοντά μου καὶ με εἶπε τόσα ὠμορφία λόγια γιὰ Σένα, καὶ γιὰ μένα ἀκόμη, καὶ ὕστερα θέλησε μάλιστα νὰ βάλῃ ἑστὴν κρυφὰ ἑστὸ χέρι μου καὶ μερικὰ φλουριά, ἐνῶ μὲ παρακαλοῦσε νὰ Σε λέγω καμμιὰ φορὰ κ' ἀπὸ κανένα καλὸ λόγον γι' αὐτόνα.“

„Δὲν θὰ πῆρες βέβαια καὶ Σὺ τὰ χρήματα, Εὐτυχὶς;“
„Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ, παιδάκι μου! εἶμαι δὰ καὶ τόσο ὑπερήφανη. Δὲν τοῦ κακοφάνηκε ὁμῶς διόλου ποῦ ἀρνῆθηκα νὰ πάρω τὰ χρήματα, ἦτανε μάλιστα ἑστὴν γελαζομένου, καθὼς προτῆτερα.“

„Εἶνε κακὸς ἄνθρωπος“, εἶπεν ἡ Χαριτῶ μετὰ τινος ἀπεχθείας, „αὐτὸ τὸ ξέρω πολὺ καλά, μὲ τὸ εἶπεν ἀπὸ μέσα ἡ ψυχὴ μου ὅταν πρώτη φορὰ εἶδα αὐτὸν τὸν Θράσυλλον.“

„Ἐχεις δίκαιον· ἀλλ' ὁ καὶ μὲν ὁ Φυλλίδας μας εἶνε ὅλως διόλου ἄλλος ἄνθρωπος“, ὑπέλαβεν ἡ Εὐτυχὶς. „Ἀπ' τὴν καρδίαν του μέσα βγαίνει ὁ καλὸς τρόπος του. Πόσον ἦτο καλὸς καὶ μ' ἐμένα καὶ μὲ ὅλους τοὺς δούλους τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ ἐλπίθεισά ὁμῶς εἶνε ὅτι καὶ ἐμεγάλωσε ἔμπροσθα ἑστὰ μάτια μας καὶ μέσα ἑστὰ χέρια μας. Ὅσον τώρα θυμοῦμαι ἀκόμη καὶ σήμερον τὴν ἡμέραν ποῦ ἦλθε ἑστὸ σπίτι μας. Δὲν ἦταν ἀκόμη 9 χρονῶν ὅταν πέθανεν ὁ πατέρας σου τὴν μητέρα του τὴν ἔχασε προτῆτερα. Ἀφοῦ ὁ καλός Σου ὁ πατέρας ἐκλείσει τὰ μάτια τοῦ μακαρίτου φίλου καὶ γείτονά του — ἀκούαμε τὰ φωναχτὰ μυρολόγια, ποῦ συνειθίζονταν εὐθὺς ἅμα πεθάνῃ κανεὶς, ἀπ' ἐδῶ ἀπ' τὸ σπίτι μας — ἔφερε κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι του τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί, καὶ ἡ μητέρα Σου τὸ πῆρε εὐθὺς καὶ ἄρχισε νὰ τὸ παρηγορῇ καὶ νὰ τῷ λέγῃ, ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς αὐτὴ θὰ ἦναι μητέρα του καὶ ὁ πατέρας Σου θὰ ἦναι ἑστὸν τόπο τοῦ πατέρα της. Καὶ ἐνῶ καθόνταν ἑστὴν τὸ ἀγοράκι μὲ τὰ κλάμματα καὶ σκουπίζε τὰ δάκρυα ἀπ' τὰ μάτια του, τότε ἔπρεξες καὶ Σὺ, καὶ ἄφησες τὸ χέρι μου, καὶ πῆγες κοντά του — μόλις θὰ ἦσουν τότε 3, ὄχι 3½ χρονῶν — καὶ ἀκούμβησες ἑστὰ γόνατά του καὶ τὸν ἐβλεπες ἑστὴν μὲ τὰ μεγάλα Σου τὰ γαλανὰ τὰ μάτια, καὶ ἄρχισες καὶ Σὺ νὰ κλαῖς μαζὶ του, καὶ δὲν ἤξευρες γιὰτὶ κλαῖς. — Μὲ τὸν καιρὸν συνείθισες ἑστὸ σπίτι μας καὶ ἐμεγάλωσε μαζὶ Σου, καθὼς ἕνας ἀδελφός μὲ τὴν μικρὴν τὴν ἀδελφή, καὶ πάντοτε ἦσασταν μαζὶ.“

Ἡ Χαριτῶ εἶχεν ἀναμφιβόλως πλέον ἢ χιλιᾶκις ἀκούσει τὴν τροφὸν της, διηγουμένην τὴν ἱστορίαν ταύτην· ἀλλὰ καὶ τώρα, ὡς πάντοτε, ἀνέβλυσαν τὰ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της, καὶ ἔκρυψε μετὰ σπουδῆς τὸ πρόσωπόν της εἰς τὸ κάνιστρον τῶν ἀνθέων ὡσεὶ ἀναζητοῦσά τι μεταξὺ αὐτῶν.

„Καὶ πόσον καλὸς ἦτο πάντοτε μαζὶ Σου“, ἐξηκολούθησεν ἡ Εὐτυχὶς. „Ἐνθυμεῖσάι ὅταν ἐταγίζατε μαζὶ εἰς τὴν αὐλὴν τὰ περιστέρια μιὰ φορὰ, καὶ ὁ Φύλαξ, ἐκεῖνος ὁ ἀλυσοδεμένος σκύλος μας, ἐκεῖνο τὸ θηρίο ἠλύθη καὶ ὤρμησεν ἴσια ἐπάνω Σου; Θὰ Σ' ἔκαμνε κομμάτια, ὁ πειρασμός. . . . — καὶ ἐγὼ ἔβγαλα τότε κατὶ φωναῖς, ἀλλὰ δὲν ἔμπορῶσα νὰ κάμω ἄλλο τίποτε· τότε ρίχθηκεν ὁ Φυλλίδας, δὲν θὰ ἦτο τότε περισσώτερον ἀπὸ δώδεκα ἑτῶν, μὲ μιὰ γληγωράδα καὶ μ' ἕνα θάρρος ἀνάμεσά Σου καὶ τοῦ σκύλου, καὶ πάλευε μὲ τὸν σκύλον, καὶ ὁ σκύλος θὰ ἔκαμνε κομμάτια τὸ καὶ μὲν τὸ παιδί, ἀν δὲν πρόφθανε ἑστὴν ὥρᾳ ἐπάνω· ὁ θυρωρὸς Σῦρος μὲ τὸ βαρὺ ἐκεῖνο τὸ ραβδί του καὶ δὲν καταπονοῦσε τὸν σκύλον καὶ δὲν τὸν τραβοῦσε ἀπ' ἐκεῖ. Εἶνε ἑστὸν νὰ τὸν βλέπω ἀκόμη καὶ τώρα ἔμπροσθα ἑστὰ μάτια μου τὸν καὶ μὲν τὸν Φυλλίδαν, πῶς στέκονταν ἑστὴν μὲ τὸ ματωμένο τὸ χέρι καὶ πῶς ἔλαμπεν ἡ χαρὰ ἑστὸ ἐρεθισμένο πρόσωπό του, διότι Σε εἶχε σώσει καὶ δὲν ἦσο διόλου πληγωμένη. Ὁ κακὸς ὁμῶς ἐκεῖνος σκύλος τὴν ἴδια ἐκεῖνην ἡμέραν ἐφυγεν ἀπὸ τὸ σπίτι μας. Τὸν ἐσκοτίωσεν ὁ Σῦρος.“

„Βέβαια, ὁ Φυλλίδας“, εἶπε μετὰ συγκινήσεως ἡ Χαριτώ, „ἦτον πάντοτε ὁ πιστότερος φίλος μου. Πῶς μὲ περιποιεῖτο πάντοτε καὶ μ' ἐπροστάτευε· ποτέ δὲν θὰ ἔμπορῶ νὰ τὸν εὐχαριστήσω καὶ νὰ τοῦ το ἀνταποδώσω. — Να μὴ του συμβῇ ὅμως κανένα κακὸ τώρα εἰς τὸν δρόμο. Λέγουν, ὅτι πολλοὶ λησταὶ γυρίζουν αὐταῖς τῆς ἡμέρας μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Θηβῶν.“

„Ναί, αὐτὸ ἦταν πάντοτε ἔτσι, καὶ δὲν πιστεύω ν' ἀλλάξουν ποτέ τὰ πράγματα. Ἀλλὰ τώρα κάμποσο καιρὸ ὑπάρχει ἀσφάλεια εἰς τὰς Θήβας, τὰς Πλαταιὰς καὶ τὸν Κιθαίρων, καὶ τίποτε δὲν ἔχει νὰ πάθῃ ὁ Φυλλίδας μας. Κατ'ὀρθωσαν δὲ μιὰ φορὰ οἱ στρατιῶται νὰ φέρουν μιὰ τάξι εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ὁ Παγκλέων, αὐτὸς ποῦ μᾶς φέρνει τὸ νερό, ξέυρεις ὅτι ἔχει πάντοτε μεγάλην δίψαν· ἀντὶ ὅμως νὰ πίνη νερό, τὸ μισεῖ, ἴσως γιὰτὶ κουβαλεῖ πάντοτε νερόν. Ἀμα λοιπὸν εὐρὴ εὐκαιρίαν χώνεται ἔς κανένα καπηλειὸ ἐκεῖ ἔστὸ μεγάλο δρόμο καὶ πίνει μιὰ ἀμπουλλα κρασί. Ἐκεῖ ἀκούει καὶ πολλὰ νέα ἀπὸ τοὺς περαστικούς ξένους, ποῦ κωνεῖουν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἀπ' ἐδῶ καὶ μιὰ ἐβδομάδα εἶδεν ἐκεῖ ἕνα πραγματευτή, ποῦ τρέχει μὲ τῆς πραγματείας του ἀπὸ χωριὸ ἔς χωριὸ καὶ ἀπὸ πόλι ἔς πόλι εἰς τὰ πανηγύρια, ποῦ γίνονται κάθε χρόνο ἑστῆς ἑορταῖς ἐμπρὸς ἑστὸς Ναούς. Ἔμερα μεσημέρι τὸν ἐπίασαν ἑστὸν δρόμο ἀπὸ τὰς Πλαταιὰς ἑστὰς Θήβας μὲς ἑστῇ μέσῃ ἑστὸν κάμπο τρεῖς κλέφταις καὶ τοῦ ἐπῆραν ὅλας τῆς πραγματείας, καὶ τὸ μουλάρι, καὶ ὅλα τὰ χρήματά του, καὶ τὰ ροῦχα ποῦ φοροῦσε ὡς τὸ πουκάμισο. Ἐστὰ ὕστερὰ τὸν ἄφησαν, ἀφοῦ καλὰ τὸν ἐξυλοφόρτωσαν, καὶ ἔφυγαν μὲ τὰ πράγματα μὲς ἑστὰ χωράφια γελῶντας. Ὁ κακόμοιρος ὁ ἄνθρωπος εἶχε τύχη καὶ δὲν κρατοῦσε ὅλα τὰ χρήματα μαζὶ του, τὰ εἶχεν ἀφήσει μαζὶ μὲ κάτι ἄλλαις πραγματείας εἰς τὰς Θεσπιάς εἰς ἕνα φίλον του, διὰ νὰ τοῦ τὰ φυλάγῃ. Πηγαίνει λοιπὸν ἐκεῖ διὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἐμπόριόν του παίρνοντας ὅ,τι χρειάζεται· τὸ μουλάρι του ὅμως δὲν τὸ εὗρθε, καὶ ἔτσι κουβαλεῖ τῆς πραγματείας του ἑστὸν ὄμιόν του.“

„Ὁ κακόμοιρος ὁ ἄνθρωπος! Ἐπίασαν ἄρα γε τοὺς κλέπτας καὶ τοὺς ἐτιμώρησαν!“

Ἡ Εὐτυχὴς ἤρχισε ἀφηγουμένη ὡς ἐξῆς: „Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτονοὺς ἔλαβε τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας του· εὐθὺς τὴν ἄλλη νύκτα. Εἶχε μὲ τὴν βία εἰς τὸ πτωχικὸ ὅσιτι μᾶς γρη῏ς καὶ ἀνέβηκε εἰς τὸ δωμάτιο ποῦ κοιμάτο ἡ καυμένη ἡ γυναῖκα. Δὲν θὰ τὸν ἐμελλε βέβαια διόλου καὶ νὰ τὴν πνίξῃ ἐκεῖ· πρῶτα ὅμως ἤθελε νὰ ρίψῃ ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο τὰ πράγματά της ἑστὸν δρόμο, διὰ νὰ τὰ πάρουν καὶ νὰ φύγουν οἱ σύντροφοί του. Ἡ γρη῏ τὸν ἔβλεπε ἀπ' τὸ στρώμα της μ' ἕνα φόβον! Ἀφοῦ τὰ ρίξε ὅλα, ἤθελε νὰ ρίξῃ καὶ τὸ στρώμα, ποῦ κοιμάται ἡ γυναῖκα. Τὴν ἔβγαλε λοιπὸν ἀπὸ μέσα καὶ ἐτοιμάζονταν νὰ τὸ φέρῃ ἑστὸ παράθυρο· ἀλλὰ ἡ γρη῏ ἦταν μιὰ πάρα πολὺ πονηρὴ γυναῖκα καὶ ἔπεσε ἑστὸ ποδάριόν της καὶ ἤρχισε μὲ παρακάλια νὰ τὸν λέγῃ: Σ' ἐξορκίζω, παιδάκι μου, μὴ ρίξης τὰ πτωχικὰ κουρέλια μιανῆς δυστυχισμένης γυναίκας εἰς τοὺς πλουσίους γείτονας, γιὰτὶ τὸ παράθυρο ἐκεῖνο βλέπει ἑστὸν κηπὸν της. Ὁ κλέφτης ἀπόρησε καὶ πῆγε καὶ ἔσκυψε ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο διὰ νὰ κυττάξῃ τριγύρω ἀπ' τὸ σίτι καὶ μάλιστα νὰ κατασκοπεύσῃ τὸ πλούσιον γειτονικόν. Καὶ καθὼς ἦταν· ἔτσι ἴσια μὲ τὴ μέση κρεμασμένος ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο, πῆρε ἡ γρη῏ θάρρος, ἐπίασε τὸν κλέφτη ἀπ' τὰ ποδάρια καὶ τὸν ἔρριξε ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο. Ἐκεῖνος

ἔπεσε ἐπάνω ἔς μιὰ μεγάλη πέτρα καὶ ἔσπασε τὸ ραχοκόκαλό του καὶ ξεφύχῃσε ὕστερα ἀπὸ ἄλγῃ ὥρα. Τὰ ξεφωνητὰ τῆς γρη῏ς ἐξύπνισαν τὴν γειτονιά, οἱ ἄλλοι κλέφταις τῶκοφον λάσπη καὶ ἀφῆκαν τὸν πεθαμένον φίλον της ἑστὸν δρόμο. Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρὰ τὸ πρῶτ' εἶδεν ὁ πραγματευτῆς ἐκεῖνος τὸ πτώμα καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦταν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς ποῦ τὸν ἐξεγύμνωσαν. Ἦταν ἕνας ξακουσμένος κλέφτης· Ἀλκιμον τὸν ἔλεγαν.“

„Οἱ ἄλλοι κλέπται τί ἀπέγειναν;“ ἠρώτησεν ἡ Χαριτώ.

„Θὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα, κορίτσι μου· ὅλους τοὺς ἐπάστρευσαν ἀπ' τὴν μέση καθὼς ἔπρεπε. Τώρα, γιὰ κύτταξε, ἔρχεται ὁ πατέρας σου μὲ τὸν φίλον του, καὶ καθὼς βλέπω θὰ μᾶς πλησιίσουν. Μετὰ τὸ βραδινὸ φαγὶ θὰ Σε διηγηθῶ ἐπάνω ἑστὸ δωμάτιόν σου αὐτὴν τὴν ἱστορίαν πρὶν νὰ κοιμηθῶμε.“

Ἡ Χαριτώ ἔτρεξε δρομαίως πρὸς προϋπάντησιν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ξένου, οὓς ἐχαιρέτισε φιλοφρόνως καὶ ἠρώτησεν, ἐὰν ὁ μακρὸς καὶ καματηρὸς δρόμος τοὺς ἐκούρασε, ἂν ἤρεσεν εἰς τὸν ξένον ἢ ἀπὸ τοῦ ὅρου θέα καὶ οὕτω ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτοῦ ζωηρῶς. Ὁ πατὴρ εἰσῆλθεν ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἡτοιμάσθῃ ἡ τράπεζα καὶ ἂν οἱ ἄλλοι δύο προσκεκλημένοι ξένοι προσῆλθον ἤδη, παρεκάλεσε δὲ τὴν κόρην του νὰ ὀδηγήσῃ ἐπὶ μικρὸν ἔτι χρόνον τὸν φίλον της εἰς τὸν κῆπον καὶ νὰ τὸν διασκεδάσῃ. Ἡ Εὐτυχὴς ἐτελείωσε καὶ τὸν τελευταῖον στέφανον καὶ ἐκόμισε τὰ κάνιστρα εἰς τὸν οἶκον.

Ἡ Χαριτώ ἐδείξεν εἰς τὸν ξένον διαφόρους τοῦ κῆπου φυτείας καὶ τέλος ὀδηγήσεν αὐτὸν ὑπὸ τινὰ θόλον, ὅθεν ἐξεστίνετο ἐλευθέρᾳ πρὸς τὸ πεδίον θέα. „Νά, καὶ ἐδῶ εἶνε ὠραία“, εἶπε μὲ ζωηρὸν ὕφος, „καὶ μάλιστα τώρα τὴν ἀνοιξιν, ὅτε οἱ λειμῶνες εἶνε πλήρεις ἀνθέων καὶ ὅλα τὰ περίεξ δάση μὲ τὸ χλοερὸν πράσινον χρωμὰ των λάμπουν εἰς τὸν ἥλιον. Πολλάκις κάθημαι ὀλομόναχῃ ἐδῶ — ἡ Εὐτυχὴς μας ὁμιλεῖ συνήθως πάρα πολὺ — καὶ χαίρουμαι τὴν ὠραίαν καὶ ἡσυχὸν φύσιν. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς πεδιάδος ταύτης“, προσέθηκεν ἡ κόρη μετὰ τινος σοβαρότητος, „δὲν ἐβασίλευσε πάντοτε ἡ εἰρήνη. Βλέπεις ἐκεῖ εἰς τὴν ὁδὸν πρὸς τὸν Ὀρχομενὸν τὸ λίθινον ἄγαλμα τοῦ λέοντος; Τὸ ἔστησαν οἱ Θηβαῖοι ὡς μνημεῖον εἰς τιμὴν τῶν μαχητῶν, οἵτινες ἔπεσον μαχόμενοι πρὸς τὸν Φίλιππον κατὰ τὴν ἀτυχῇ ἐκείνην μάχην. Εἰς τὰ πεδία ταῦτα εἶνε θαμμένη ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία. Ἐδῶ ἐπολέμησεν ἐπίσης ὁ Σύλλας κατὰ τῶν στρατηγῶν τοῦ Μιθριδάτου, ἐδῶ ἐπίσης ἐπολέμησαν . . . , ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν αὐτά, εἶνε λυπηρὰ πράγματα, καὶ γνωρίζεις Σὺ βέβαια τὴν ἱστορίαν καλλίτερα ἀπὸ μίαν κόρην. Ἀπὸ ἐκείνην ἐκεῖ κάτω τὴν ὁδόν, ἥτις διέρχεται ἀπὸ τὴν Λεβιάδειαν καὶ Κορώνειαν, θὰ μᾶς ἔλθῃ αὐριὸν ὁ Φυλλίδας ἐπιστρέφων ἐξ Ἀθηνῶν. Τὸν γνωρίζεις βέβαια. Πόσον χαίρουμαι διὰ τὸν ἐρχομὸν του . . .“

Ἡ ὁμιλία τῆς κόρης, τὴν ὁποίαν σπανίως εἶχε διακόψει ὁ Χαιρέας, αἰφνης ἐσταμάτησε· διότι δοῦλος τις προσεκάλεσεν ἀμφοτέρους εἰς τὸ δεῖπνον.

III.

Οὔτε ὁ Χαιρέας οὔτε ὁ Φιλοκλῆς ἦσαν φίλοι τῶν πολυτελεῶν καὶ πολλαπλῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν πολυαριθμῶν ὁμοτραπέζων, ἐφ' ᾗ καὶ ὁ Φιλοκλῆς διὰ τὸ προκείμενον δεῖπνον, τὴν κυρίαν τῆς ἡμέρας ἐστίασιν, προσεκάλεσε δύο μόνον ἄλλους ξένους, τὸν Πολίτην, παλαιὸν ἐμπορικὸν φίλον τοῦ Χαιρέα, καὶ τὸν διάσημον συγγραφέα Πλούταρχον. Οἱ

τος μετα μακρὰν ἐν Ρώμῃ διατριβὴν εἶχεν ἐπιστρέφει εἰς τὴν πατρίον παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του, καὶ ἐπειδὴ ὁ Χαιρέας ἐπεθύμει νὰ γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν πεφημισμένον καὶ σοφὸν ἄνδρα, ὅστις ἀπέλαυε τῆς μεγίστης τοῦ ρωμαίου Αὐτοκράτορος εὐνοίας, ὁ Φιλοκλῆς προσεκάλεσε ἐκεῖνο τὸ ἐσπέρας τὸν ἀρχαῖον φίλον, ὅστις λίαν εὐχαρίστως τὸν συναναστρέφετο, παρ' ἐαυτοῦ. Μὲ τὴν σεβαστὴν λοιπὸν οἰκοδέσποιναν καὶ τὴν κόρην οἱ συντράπεζοι συνεποσούντο εἰς ἐξ μόνον ἄτομα, ἀνὰ δύο δ' ἐξ αὐτῶν ἄνδρες κατεκλίθησαν ἐπὶ ἐνὸς ἀνακλίντρου, αἱ δὲ γυναῖκες κατὰ τὰ ἑλληνικὰ τῆς ἐποχῆς ἔθιμα ἐπὶ ἐδρῶν. Τὰ τρία λοιπὸν ζεύγη ἦσαν ἐν μνησιδεῖ σχήματι πρὸς ἄλληλα ἐστραμμένα, ἕκαστον δὲ εἶχε πρὸ αὐτοῦ μικρὸν τραπέζιον. Καὶ ταῦτα μὲν διετάχθησαν κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικὸν τρόπον, διότι παρὰ Ρωμαίοις μία καὶ μόνη τετράγωνος τράπεζα μετὰ τῶν φαγητῶν ἐφέρετο εἰς τὸν μέσον, ὅπισθεν δ' ἐκάστου ξένου ἵστατο χάριν τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰς δοῦλος. Ἀφοῦ δὲ οἱ ξένοι ἐνίψαν τὰς χεῖρας των — διότι μὲ τὰ δάκτυλα ἔπαιρνον τότε τὰ φαγητά —, παρετέθησαν τὰ διάφορα ἐδέσματα, καλὰ ταῦτα καὶ ἀφθονα, ὡς ἤρμοζεν εἰς πλούσιον οἶκον, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐκτάκτως πολυτελεῖ. Δὲν ἔλειπον τὰ θηράματα, αἱ ὀρνίθες καὶ τινα ἐκ τῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια εὗρισκοντο εἰς τὰ κοιλάδας τοῦ Κηφισσοῦ καὶ παρὰ τὴν Κωπαΐδα, ἥτις ἄλλως καὶ τότε εἶχε τὰς περιφήμους ἐγγέλεις της, ζητούμενας καὶ πωλουμένες ὡς καὶ σήμερον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Δὲν ἦτο ὅμως ἐν Χαιρωνείᾳ πολὺ ἀκριβὸν τὸ λίχνευμα τοῦτο ὡς ἐκ τῆς ἐγγύτητος τῆς λίμνης. Οἱ συνδαιτυμένες συνδιελέγοντο εὐθύμως καὶ ἀνεπιτηδεύτως, διότι οἱ τρεῖς ξένοι ἦσαν παλαιοὶ γνώριμοι τῆς οἰκογενείας τοῦ Φιλοκλέους, ὁ δὲ Πλούταρχος, ἄνθρωπος τοσοῦτον κόσμον περιηγηθεὶς καὶ τοσαύτην ἀποκτησάς πεῖραν, εἶχε μεγάλῃν περὶ τοὺς τύπους τῆς συναναστροφῆς δεξιότητα, ὡς εὐγενὴς δὲ καὶ προσηγνὴς χαρακτήρ ταχέως ἀπήλλαξε τὸν Χαιρέαν τῆς πρώτης δειλίας καὶ ἐπιφυλακτικότητός του.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ δεῖπνον καὶ ἐπήνεγκον κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ οἱ ξένοι τὴν συνήθη πρὸς τὴν Ἀγαθοδαίμονα σπονδὴν μὲ ἀκρατὸν οἶνον, ἀπεσύρθησαν αἱ δύο γυναῖκες εἰς τοὺς κοιτῶνάς των, οἱ δὲ ἄνδρες μετέβησαν εἰς παρακείμενον δωμάτιον, ἐν ᾧ οἱ ὑπηρεταὶ παρεσκεύασαν αὐτοῖς πρὸς πόσιν ἕτερον κράμα οἴνου, ἐν μέρος τοιούτου πρὸς τρία ὕδατος μίξαντες· διότι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἦσαν ἐγκρατεῖς καὶ νηφάλιοι, προτιμώντες τὸν ἐλαφρότερον οἶνον. Ἄλλως ἐθεώρουν καὶ τὴν συνδιάλεξιν προτιμωτέραν τῆς πόσεως, ἰδίᾳ δὲ ὁ Πλούταρχος ἐδέσμευε δι' ἀνακοινώσεων ἐκ τοῦ ἀκνωτοῦ θησαυροῦ τῆς πείρας καὶ τῆς πολυμαθείας του τὴν προσοχὴν τῶν φίλων του. Διηγέτο περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἐν Ρώμῃ πραγμάτων, περὶ τῶν σοβαρῶν καὶ εὐεργετικῶν προθέσεων τοῦ ἰσχυροῦ Αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, εἰκόνιζεν ἐν ἀγανακτήσει τὴν ἀποτρόπαιον διαφθορὰν τοῦ ἐν Ρώμῃ ἐκ πάσης γωνίας γῆς συρρέουσας ὄχλου, τὴν ἐξαχρείωσιν, τὴν ἀσωτίαν καὶ τὴν ὑπερφάνειαν τῶν πλείστων ἐκ τῶν προύχοντων, οἵτινες ἐθεώρουν ἐαυτοὺς δεσπότας ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ἐφαίνοντο πιστεύοντες, ὅτι οἱ πρόγονοὶ των ἱδρυσαν τὸ ἀπέραντον ἐκεῖνο ρωμαϊκὸν κράτος, διὰ νὰ κατασπαταλήσωσιν αὐτοὶ τῶν πλούτη τῶν ὑποτεταγμένων λαῶν. Ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων καταστάσει — καὶ εἰς τοῦτο ὅλοι ἦσαν σύμφωνοι — ἡ καλὴ θέλησις ἐνὸς καὶ μόνου, καὶ οὐτος ἦνε Αὐτοκράτωρ, δὲν δύναται πολὺ. „Ἀλλ' ὅμως“, εἶπεν ὁ Φιλοκλῆς τελευταῖος, „ὡς ὁμολογήσωμεν ἡμεῖς εὐγνώμωνως τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς τοῦ συνετωτάτου Μονάρχου

μας καὶ κενώσωμεν τὰ ποτήριά μας ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας του“. „Καὶ ἡμεῖς αὐτοί“, προσέθηκεν εἰς ταῦτα ὁ Πλούταρχος, ἀφοῦ προέπιον πάντες ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος, „ἕκαστος ὅπου ἐτάχθη καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις του, ὡς συντελέσωμεν διὰ τῶν ἰδίων πράξεων καὶ τοῦ παραδείγματός πρὸς βελτίωσιν τῶν ἡθῶν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.“ Ἐπὶ τούτοις ἡγέρθησαν, καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἡδὴ μεσονύκτιον ἀπεχωρίσθησαν ἐγκαρδίως ἀποχαιρετῶντες ἀλλήλους. Ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Πολίτης ἀπῆλθον, ἕκαστος αὐτῶν ἐν συνοδείᾳ δαδοφοροῦντος δούλου, οἵκαδε πρὸς ἀνάπαυσιν, ὁ δὲ Φιλοκλῆς ᾤδήγησε τὸν ἴδιον ξένον εἰς τὸν κοιτῶνά του.

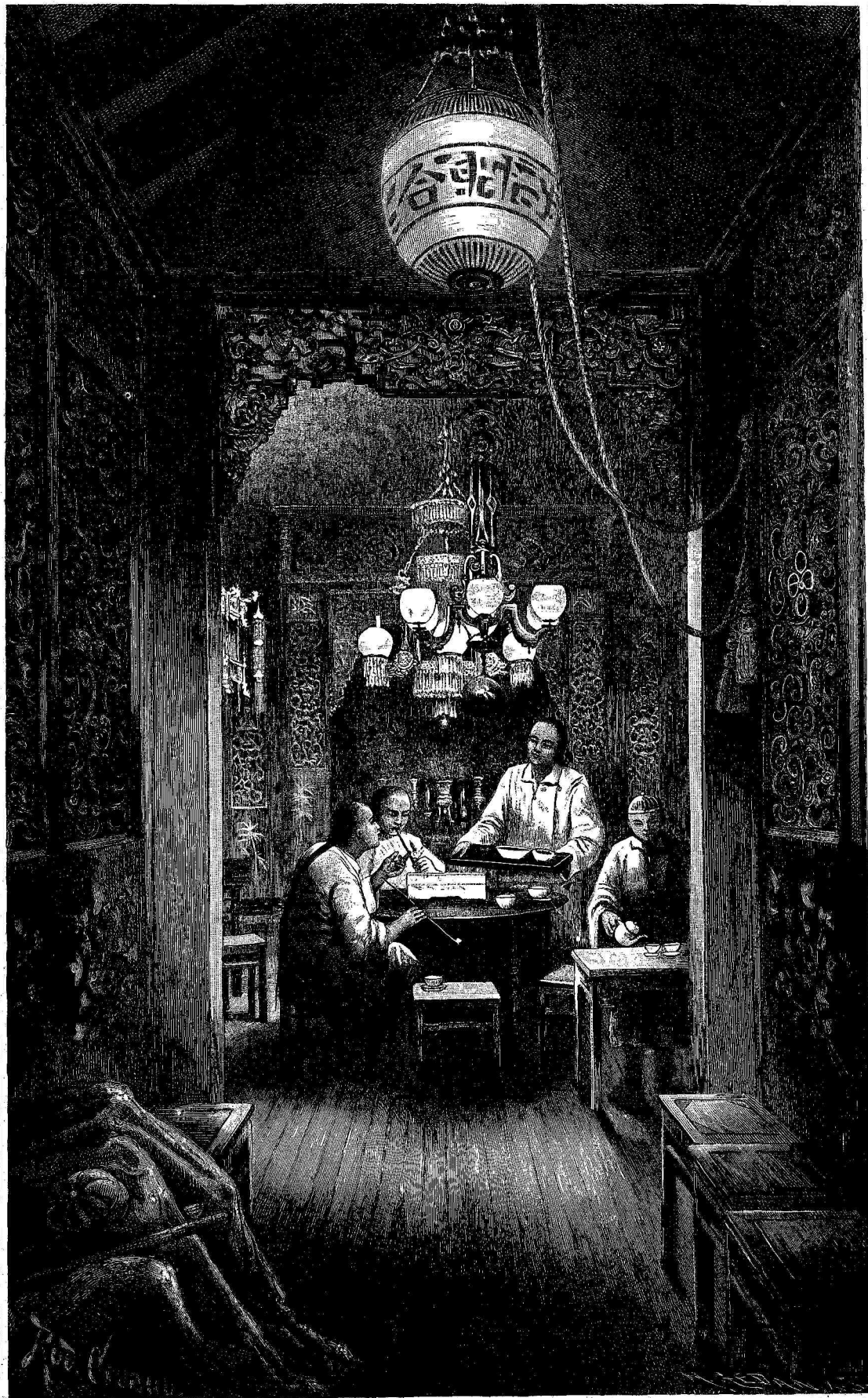
Ἡ Χαριτῶ ἐπῆγε μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς τὴν γυναικωνίτην, τὸ διὰ τὴν κατοικίαν δηλ. τῶν γυναικῶν προωρισμένον ὀπίσθιον τῆς οἰκίας διαμέρισμα, καὶ ἀφοῦ μετὰ βραχεῖαν συνδιάλεξιν ἐκαλονύκτισε τὴν μητέρα της, ἐσπευσεν εἰς τὸν κοιτῶνα, ὅπου τὴν ἀνέμενεν ἡ τροφός της. Ἡ Εὐτυχίς, ὡς γνωρίζομεν ἤδη, εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ τῇ διηγηθῇ τὴν περὶ τῶν ληστῶν ἱστορίαν, καὶ αὕτη ἡ ἱστορία τόσον ἐβάρυνε τὰ στήθη τῆς ἀγαθῆς γυναικός, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ πρὶν τὴν ἐκστομίση ὅλην. Δὲν ἤργησε λοιπὸν νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἀμέσως ἐπὶ τὸ προκείμενον, ἡ δὲ Χαριτῶ δὲν ἀνέστη διόλου.

„Θὰ Σε διηγηθῶ“, εἶπεν ἡ Εὐτυχίς, „ἀλλ' ἡ τὴν ἱστορίαν χωρὶς νὰ προσθέσω τίποτε ἰδικό μου, καθὼς δηλ. ὁ Παγκλέων τὴν ἤκουσεν ἀπὸ τὸν πραγματευτὴν καὶ καθὼς ἀληθινὰ ἐγένινεν εἰς τὰς Πλαταιάς. Αὕτη ἡ συμμορία ἔφυγεν ἀπὸ τὰς Θήβας, ὅπου ἤρχισε νὰ γίνεταί ὑποπτη, καὶ ἦλθεν εἰς τὰς Πλαταιάς διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐκεῖ τὴν δουλειά της. Εἰς τὰς Πλαταιάς ἦταν ἕνας σημαντικὸς καὶ πλούσιος ἄνθρωπος, ὁ κύρ Δημοχάρης, καὶ ἠθέλε νὰ δώσῃ εἰς τὸν λαὸν μίαν καλὴν διασκέδασιν, διότι τὸν ἐξέλεξαν αὐτὸ τὸ ἔτος ἄρχοντά των· ἠθέλε νὰ δώσῃ μίαν πάλιν μονομάχων καὶ μίαν θηριομαχίαν. Εἶχον φθάσει ἤδη εἰς τὴν πόλιν οἱ παλαισταὶ καὶ οἱ θηραταί, ἔφεραν δὲ καὶ τοὺς κακούργους — μετὰξὺ αὐτῶν ἦσαν καὶ μερικαὶ γυναῖκες — οἱ ὅποιοι εἶχαν καταδικασθῇ νὰ φαγοῦν ἀπὸ τὰ ἄγρια ἐκεῖνα θηρία, καὶ εἶχανε πολλὰ τέτοια θηρία ὡμοφάγα καὶ μάλιστα πολλὰς καὶ φοβεραῖς ἀρκοῦδας. Ἀλλὰ ὁ μεγάλος περιορισμὸς καὶ ἡ ζέστα ἐγένινε αἰτία νὰ πέσῃ κακὸ θανατικὸ εἰς τὰ ζῶα καὶ τὰ περισσώτερα ἔξωλοθρεύθησαν. Τᾶρριξαν λοιπὸν μισοπεθαμένα ἐστὶ δρόμο καὶ ἡ φτωχολογία θὰ τᾶφαγε ψητά. Τότε οἱ κλέπται ἐσοφίσθησαν ἕνα πολὺ τολμηρὸ σχέδιον. Πῆραν δηλ. μίαν ἀρκοῦδα καὶ αὐτοί, ἔσαν τάχα νὰ ἤθελαν νὰ τὴν μαγειρεύσουν, τὴν ἐξέεδραν μὲ πολλὴν προσοχὴν ὥστε νὰ μείνουν ἀπείραχτα τὰ νυχοπόδαρά της, καὶ τέλος τὴν ἔκαμαν ἔσση ποῦ νὰ ἔμπορῶν νὰ βάλουν μέσα, ἀφοῦ τὴν ράβουν, ἕναν ἄνθρωπον. Κατόπιν ἕνας τους ἀπεφάσισε καὶ ἐμβήκε μέσ' ἐστὶ δέρμα γιὰ νὰ κάμῃ τὴν ἀρκοῦδα, τὴν ὁποίαν ἤθελαν νὰ φέρουν εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Δημοχάρους διὰ νὰ τοὺς ἀνοίξῃ τὴν νύκτα τὴν πόρτα.“

„Ἐώρας ἕνα βράδυ ἦλθαν πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κλέπτας μὲ τὴν ψεύτικη ἀρκοῦδα, τὴν ὁποίαν εἶχαν φυλαγμένη μέσα ἐς ἕνα μεγάλο κλουβί, ἐστὶ σπῆτι τοῦ Δημοχάρους καὶ τὸν ἐγγχειρίζουν μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ ἕνα τάχα παλαιὸ οἰκογενειακὸ φίλον του ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν· ἡ ἐπιστολὴ ἐκεῖνη ἔλεγεν, ὅτι ὁ φίλος του τῷ ἔστειλε αὐτὸ τὸ λαμπρὸ κυνήγι ὡς δῶρο, διότι ἔμαθεν ὅτι ἐσκόπευε νὰ κάμῃ μίαν θηριομαχίαν. Ὁ Δημοχάρης ἐθαύμασε τὸ μεγάλο θηρίο καὶ ἐστὶ χαρὰ του ἐπάνω διὰ τὴν ἐλευθεριότητα τοῦ φίλου του ἔδωκεν εἰς τοὺς κλέπτας 10 φλουριά διὰ τὸν κό-

報告

往船合

本會

報告

πον τους. Εὐθὺς ἔδωκε παραγγελίαν νὰ φέρουν τὸ θηρίον εἰς τὸν κηπὸν τοῦ κοντὰ ἑστὰ ἄλλα τὰ ζῶα του, συνέστησεν ὅμως εἰς τοὺς δούλους νὰ ᾔηνε πολὺ προσεκτικοί. Τότε εἶπεν ἓνας ἀπὸ τοὺς κλέπτας:

„Μὴ τὸ κάμης αὐτό, ἀφεντικό· τὸ ζῶο εἶνε κατακουρασμένο ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τὸν μεγάλο δρόμο, καὶ μὴ τὸ βάλης κοντὰ ἑστὰ ἄλλα τὰ θηρία, τὰ ὁποῖα, καθὼς ἀκούω, δὲν εἶνε ὑγιή· βάλ' το καλλιτέρα ἑς ἓνα τόπο ἀνοιχτο καὶ δροσερὸ μεσ' ἑστὸ σπίτι Σου, κοντὰ ἑστὸ νερό, ἂν ᾔηνε δυνατόν· διότι, καθὼς ἑξέρεις τοῦ λόγου Σου, αὐτὰ τὰ θηρία ζοῦν μέσα ἑστὰ δάση, εἰς ὑγρὰ σπήλαια καὶ εἰς πηγάς.“ Ὁ Δημοχάρης συγκατένευσεν εἰς τοῦτο καὶ διέταξε νὰ στήσουν τὸ κλουβὶ μεσ' ἑστὸ σπίτι του. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς κλέπτας προσεφέρθησαν νὰ φυλάξουν τὴν νύκτα κοντὰ του καὶ νὰ προσέχουν τὴν ὑγείαν τοῦ θηρίου, ἀλλ' ὁ Δημοχάρης δὲν το παραδέχθηκε, διότι οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἐγνώριζαν νὰ περιποιηθοῦν τὰς ἀρκτους.“

„Κατόπιν ἀφῆκαν οἱ κλέπται ὅλοι μαζὶ τὴν πόλιν καὶ πῆγαν καὶ κρύφθηκαν εἰς ἓνα πεσμένο μνημεῖον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο ἑς ἓνα ἔρημο μέρος. Ἐκεῖ ἄδειασαν τὰ παλαιὰ φέρετρα καὶ ἔκαμαν μέρος διὰ νὰ βάλλουν τοὺς θησαυροὺς, ποῦ θὰ ἔκλεφταν, καὶ κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος κοιμᾶται βαθεῖα, ἦλθαν ἑστὴν πόλιν καὶ στάθηκαν ἔμπροσθὰ ἑστὴν θύρα τοῦ Δημοχάρους ἀρματωμένοι μετὰ μαχαίρια καὶ σπαθιά. Αὐτὴ ἦταν ἡ ὥρα ποῦ εἶχαν συμφωνήσει μετὰ τὴν ψεύτικὴν ἀρκοῦδα. Αὐτὴ εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸ κλουβὶ της, καὶ ἀφοῦ ἐσκύτωσε τοὺς φύλακας, ποῦ κοιμοῦνταν κοντὰ ἑστὸ κλουβὶ της, ἐσκότωσε καὶ τὸν θυρωρὸ καὶ ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ. Οἱ σύντροφοί τοῦ τότε μβῆκαν καὶ αὐτοὶ μέσα, καὶ τοὺς ἔδειξεν ἡ ἀρκτος τὸ δωμάτιο, ποῦ εἶδεν ὅτι ἔβαλαν τὸ βράδυ καὶ ἐκλειδῶσαν ὅλα τὰ ἀσημικά. Σπάνουν λοιπὸν τὴν πόρτα, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοὺς λέγει, νὰ

πάρῃ ὁ καθένας τόσα πράγματα, ὅσα ἔμπορεῖ νὰ κουβαλήσῃ μονάχος του ἕως τὸ μέρος ἐκεῖνο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ ὕστερα πάλιν νὰ ξανάλθουν ἑλθόντες, διὰ νὰ πάρουν κ' ἄλλα. Ὁ ἀρχηγὸς ἔμεινε ἑστὸ κατώφλιο καὶ φύλαγε, καὶ ἡ ἀρκτος ἔκαμνε περίπατο μεσ' ἑστὸ σπίτι διὰ νὰ τρομάξῃ καὶ νὰ διώξῃ ἂν τυχὸν καὶ σηκωθῇ κανεὶς δούλος. Τὰ πράγματα ὅμως πῆραν κακὸ τέλος. Ἐνας δούλος, ὁ ὁποῖος ἐξύπνησε μετὰ τὸν θυρωρὸν, βγῆκε κρυφά-κρυφά ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιό του, καὶ καθὼς εἶδε τὴν ἀρκοῦδα νὰ περπατῇ ἑστὴν ἐλεύθερην ἀπάνου κάτω μεσ' ἑστὸ σπίτι, τραβήχθηκε μετὰ προσοχὴν ὀπίσω καὶ διηγήθηκεν εἰς τοὺς ἄλλους ὅ,τι εἶδε. Ἐξ-αφνα ὠφτίσθηκε τὸ σπίτι μετὰ λαμπάδαις καὶ μετὰ φανάρια καὶ μετὰ κάθε εἶδους φῶς, καὶ ὅλοι οἱ δούλοι βγῆκαν ἔξω μετὰ μαγκούραις καὶ μετὰ λόγχαις καὶ μετὰ γυμνὰ σπαθιά. Μεγάλα μαλλιαρὰ σκυλιὰ τοῦ κυνηγιῶ ἀφῆκαν νὰ ὀρμήσουν ἐπάνω ἑστὴν ἀρκοῦδα.“

„Ὁ κλέφτης ποῦ ἐφύλαγε κάτω ἔφυγεν ἀπὸ τὴν αὐλὴν καὶ ἔβλεπεν ἔξω ἀπὸ τὴν θύρα μετὰ πόσον θάρος ἡ ἀρκοῦδα τοῦ πάλευε μετὰ τοὺς σκύλους καὶ πῶς πολεμοῦσε μετὰ τὸν θάνατον. Ἡ ψεύτικὴ ἀρκοῦδα δὲν ἠθέλησε διόλου νὰ προσδοῇ καὶ ἀφοῦ ἐγυρνοῦσεν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἄλλοτε ὀρμῶντας καὶ ἄλλοτε τραβηδῶντας ὀπίσω, τέλος ἔξφυγεν ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ βγῆκε ἑστὸ δρόμο. Τότε ὅμως ὤρμησαν ἐπάνω της ἀπὸ ἓνα πλαγινὸ μικρὸ δρόμο πολλὰ ἄγρια σκυλιὰ καὶ μαζὶ μετὰ τὰ ἄλλα τὴν κατεσπάραξαν. Ἀπὸ εἶδε νὰ τυραννιέται ἑστὴν ὁ σύντροφός τοῦ θέλησεν ὁ ἀρχηγός, ποῦ ἔμεινε ἀκόμῃ ἐκεῖ μαζὶ μετὰ τοὺς δούλους τοῦ Δημοχάρους μέσα ἑστὸν ἄλλο τὸν κόσμο, νὰ τὸν βοηθήσῃ, καὶ ἀρχίσεν νὰ φωνάζῃ: „Τί φοβερόν πράγμα! θὰ χάσωμεν, κρίμα, τὴν μεγάλην, τὴν ἀκριβὴ τὴν ἀρκοῦδα. Θὰ τὴν σκοτώσετε ἑστὴν ἁμαρτίᾳ ποῦ εἶνε!“

[ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπεται συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Φθινόπωρον καὶ ποιηταί. — Πέτασοι καὶ χελιδόνες. — Τὰ θύματα τῶν θεάτρων καὶ τὰ θύματα τοῦ φθινοπώρου. — Κάστανα καὶ παραμῦθια. — Φθινοπωρινὸς περίπατος. — Φθινοπωρινὸν προῖόν. — Θεωρία περὶ τῶν ἡμερολογίων. — Δὲν εἶμαι θαυμαστής σας!

Ὅταν ἀναγινώσκω τὰς μελαγχολικὰς στροφὰς τινῶν ποιητῶν μας περὶ τοῦ φθινοπώρου, καὶ βλέπω ἐν αὐταῖς ὅτι τα κίτρινα φύλλα τῶν δένδων πίπτουσι μετὰ ξηροῦ κρότου καὶ ὅτι ὁ ἄνεμος θρηγεῖ διὰ μέσου τῶν γυμνῶν κλάδων, δὲν εἰξέρω τί νὰ πιστεύσω, τοὺς πλήρεις ἰδανικοῦ ὀφθαλμοῦς τῶν ποιητῶν ἢ τοὺς ἰδικούς μου.

Πένθιμον τὸ φθινόπωρόν μας! ὅμοιον πρὸς τὸ ῥομαντικὸν φθινόπωρον τοῦ Μιλβοά! . . . Δὲν τοῖς ἀρέσκει λοιπὸν ὅπως εἶνε καὶ τὸ θέλουσι κομμένον κατὰ τὸ patron των εὐρωπαϊκῶν φθινοπώρων;

Τὸ φθινόπωρόν παρ' ἡμῖν εἶνε σχεδὸν ἐπ' ἀνόδοις τοῦ ἔαρος. Ἡ φύσις, ἣν εἶχε κατακαύσει τὸ θέρος, ἀναλαμβάνει τὴν δροσερότητα αὐτῆς· τὰ φυλλώματα, ἅτινα εἶχον γεῖνη τεφρὰ ἐκ τοῦ καύσωνος, πρασινίζουσι· ὁ ἥλιος, ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος ἀφρικανικὸς ἥλιος, διαχέει νῦν γλυκὺ θάλλπος κ' ἐν ᾧ πρότερον τὸν ἀπεφύγομεν ὡς ἄσπονδον ἐχθρὸν τῶρα τὸν ἐπιζητοῦμεν ὡς προσφιλεῖ φίλον.

Ἀλλ' ὅπως ὅταν ἐξερχόμεθα τῆς θερμῆς ἀτμοσφαίρας χοροῦ ῥιγοῦμεν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας, ὡς ἡ Ἰσπανίς τοῦ Βίκτορος Οὐγγώ, ἥτις:

sentit en frissonnant sur son épaule nue
glisser le souffle du matin,

ὁμοίως ἐξελθόντες τῆς καμίνου τοῦ θέρους αἰσθανόμεθα ὀλίγην ψύχραν τὰς ἐσπέρας, ἰδίως μετὰ τὰς βροχάς, αἷς μετὰ τούτης δίψης προσεδόκα τὸ αὐχμηρὸν ἔδαφός μας.

Οἱ ψιάθινοι λοιπὸν πέτασοι, καὶ αἱ ἀνοικτοῦ χρώματος ἐσθῆτες, καὶ οἱ λεπτοὶ ἐπενδύται ἐξαφανίζονται κατὰ μικρὸν ἐκ τῶν πλατειῶν καὶ τῶν περιπάτων, καὶ καταφεύγουσιν εἰς τὰ βάθη τῶν κιβωτίων, εἰς θερμότεραν ἀτμόσφαιραν. Ἀπαράλλακτα ὅπως αἱ ῥιγῆλαι χελιδόνες, αἱ ἐγκαταλείπουσαι τὰς φωλεάς των καὶ ἐκτελοῦσαι κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν τὸ ταξιδεῖον τοῦ ἔαρος· αἱ στέγαι, τὸν Νοέμβριον ἰδίως, θὰ μείνωσιν ἔρημοι καὶ σιγηλαί· θὰ παύσῃ τὸ κωτύλον καὶ διακοπτόμενον ἐκεῖνο κελάδημα, ὁ εὐθυμὸς τῶν πτερυγισμῶν των θροῦς, καὶ δὲν θὰ βλέπομεν ὑπὸ τὸ γαῖσον ἢ ἐπὶ τοῦ παραθύρου δύο μικροὺς μαύρους ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμοὺς μετὰ περιεργίας ἀτενίζοντας ἐφ' ἡμᾶς· τὰ πτερωτὰ κερβάνια, αἱ ἐναέριοι συνοδεῖαι θ' ἀναχωρήσωσι· ἴσως ἐξ ἄλλων χωρῶν ἀνεχώρησαν ἤδη· παρ' ἡμῖν κάμνουσιν εἰσέτι τὰς παρασκευὰς τοῦ ταξιδίου των.

„Συναντῶνται καθ' ἑκατοντάδας, λέγει ὁ Γκωτιὲ εἰς ἀπαραμίλλους στίχους, συσκαπτόμεναι περὶ τῆς ἀναχωρήσεώς των. Ἡ μία λέγει: ὦ πόσον ὠραῖα εἶνε ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως!